

Landbruget i Landskabet er støttet af Landdistriktsmidler og Region Nordjylland.

Gode resultater fra øget samarbejde mellem kommune og landmænd

Fire nordjyske landmænd, LandboNord og Hjørring Kommune har fået værdifulde erfaringer med, hvordan landmænd kan planlægge i dialog med kommune, naboer og naturvenner.

Af kommunikationskonsulent Per Henrik Hansen, ph@perhenrik.dk

LandboNord og fire af foreningens medlemmer er med til at danne skole for, hvordan danske landmænd kan planlægge udviklingen af større bedrifter i god dialog med kommune, lokalsamfund og andre med interesse i det landskab, hvor landmanden har sit virke.

De gode erfaringer, der nu skal spredes til hele landet, er gjort i projekt Landbruget i Landskabet, som er et samarbejde mellem en række parter (se faktaboks).

I løbet af projektet har de deltagende landmænd fået lavet hver en udviklingsplan. Bag udviklingsplanerne ligger en langt større inddragelse af folk udenfor bedriften, end en landmand normalt er vant til, når han lægger langsigtede planer.

Mange med i dialog

Ikke kun er de sædvanlige rådgivere blevet inddraget; det er også embedsmænd fra kommunen, naboer, lokale borgerforeninger, naturfredningsforeningen og andre interesserede.

De er alle blevet inviteret til et såkaldt interessentmøde, hvor de kunne give deres besyv med, inden udviklingsplanen blev nedfældet på papir.

Som navnet antyder, udstikker udviklingsplanen de lange linjer for bedriftens udvikling og peger på muligheder og barrierer.

De fire landmænd har også lagt jord til forskere, der har undersøgt muligheder og konsekvenser af en mere decentral regulering af miljø og natur på ejendommen. For eksempel hvad der sker, hvis man laver randzoner af variabel bredde i stedet for af samme bredde overalt.

Tilliden er vokset

Jens Peter Lunden på Asdal Hovedgård var en af de landmænd, der for to år siden sagde ja til at medvirke i projektet. Det har han ikke fortrudt.

- Det har været rigtig spændende at have en dialog med mennesker udenfor bedriften. At få tanker og ideer fra dem har flyttet meget i vores hoveder. Desuden har kommunen fået fuld indsigt i vores bedrift og fremtidsplaner, og det har gjort, at deres tillid til mig og min tillid til dem er blevet meget større, siger han.

God for større brug

Chefkonsulent Allan K. Olesen har haft ansvaret for LandboNord's deltagelse i Landbruget i Landskabet. Også han konkluderer, at metoden med dialog om udviklingsplaner er god for større og udviklingsorienterede danske landbrug.

- Når landmanden mødes med naboer og andre interessenter i en tidlig fase i planlægningen, kan alle bedre komme til orde med deres synspunkter, og man kan bedre inddrage den lokale viden, til gavn for alle parter, siger han.

Tilfredsheden med den større dialog rækker også ind på rådhuset i Hjørring, hvor man allerede er begyndt at bruge erfaringerne. Konkret går man nu tidligere i gang med at snakke med naboerne, når et nyt vindmølleprojekt er på tegnebrættet, oplyser miljømedarbejder Knud Suhr.

Lovgivning sætter grænser

Men de to år med Landbruget i Landskabet har også vist, at lovgivningen på mange måder sætter snævre grænser for, hvor meget man kan beslutte lokalt. Også selv om der lokalt er enighed om, hvad der vil være de bedste beslutninger.

- I mange tilfælde er der behov for at flytte beslutninger ned fra det nationale og centrale til det lokale niveau, fastslår Allan K. Olesen.

Som eksempler nævner han krav til afstanden mellem en stald og naboer, fordampning af ammoniak og udvaskning af næringsstoffer fra markerne. Ting der i dag ikke kan besluttet noget om lokalt, fordi landsdækkende regler ikke må fraviges.

Staten skal med

Jens Peter Lunden er helt enig.

- Vi skal have staten med. Det nationale regelsæt, som vi kender det i dag, tager ikke tilstrækkeligt hensyn til helheden. For eksempel kan det være det bedste for helheden, hvis man lokalt får mulighed for at nedlægge et paragraf 3 naturområde, mod at man til gengæld udvider et andet eller opretter et nyt, mener han.

På hjemmesiden www.landbrugetilandskabet.dk kan man læse meget mere om projektet og dets resultater. På hjemmesiden bliver der også lagt links til de artikler, som forskellige fagblade og magasiner bringer om Landbruget i Landskabet.

BILLEDTEKST TIL FOTO ASDAL HOVEDGAARD:

Asdal Hovedgaard i Åbyen er en af de bedrifter, der har fået lavet en udviklingsplan efter en god dialog med kommune, naboer og andre med interesse i det landskab, bedriften ligger i. Foto: Michael Bo Rasmussen.

BILLEDTEKST TIL FOTO AF JENS PETER LUNDEN:

- Det har været rigtig spændende at have en dialog med mennesker udenfor bedriften, siger Jens Peter Lunden. Foto: Michael Bo Rasmussen.

FAKTABOKS:

Deltagere i samarbejdsprojektet Landbruget i Landskabet

- Seks landmænd (fire i Hjørring Kommune, to i Norddjurs Kommune)
- SEGES
- Hjørring Kommune
- Norddjurs Kommune
- LandboNord
- Djursland Landboforening
- Aalborg Universitet (Institut for Samfundsudvikling og Planlægning)
- Aarhus Universitet (Institut for Bioscience, Kalø og Silkeborg).